

Sygn. akt VI GC 839/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2018 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska
Protokolant:	sekr. sąd. Dorota Moszyk

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2018 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powoda (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 7 633,79 złotych (siedem tysięcy sześćset trzydzieści trzy złote siedemdziesiąt dziewięć groszy) wraz z odsetkami:

- ustawowymi licznymi za okres od dnia 08 sierpnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku,
- ustawowymi za opóźnienie licznymi za okres od dnia 01 stycznia do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powoda (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 5 810,96 złotych (pięć tysięcy osiemset dziesięć złotych dziewięćdziesiąt sześć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VI GC 839/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 lutego 2016 roku powód (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. kwoty 7 633,79 złotych wraz z odsetkami ustawowymi licznymi za okres od dnia 08 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 16 stycznia 2014 roku służby techniczne Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. w trakcie lokalizacji ubytków nośnika ciepła na sieciach zasilanych z EC M. stwierdziły nieszczelność na sieci ciepłowniczej posadowionej pod ulicą (...). Wyciek został zlokalizowany pod chodnikiem przebiegającym wzdłuż ulicy (...) na wysokości budynku przy ulicy (...). Następnie przystąpiono do wykonania wykopu w celu umożliwienia dostępu do uszkodzonego fragmentu rurociągu. Po odkopaniu uszkodzonego fragmentu odcinka wykonanego z rur preizolowanych stwierdzono, że został uszkodzony płaszcz osłony na przewodach zasilającym i powrotnym oraz perforację rury Dn 80 na przewodzie zasilającym oraz stwierdzono, że nastąpiło zawilgocenie pianki izolacyjnej.

Powód wskazał, że na podstawie zgromadzonej dokumentacji ustalono, że uszkodzenie rur preizolowanych nastąpiło w trakcie wykonywanych prac, które związane były z ułożeniem wodociągu wzdłuż ulicy (...). Nadto, zgodnie z notatką służbową z dnia 17 stycznia 2014 roku spisana na okoliczność uszkodzenia sieci ciepłowniczej przy ulicy (...) zasilającej budynki przy ulicy (...) stwierdzono, że wodociąg został umiejscowiony bez zachowania bezpiecznej odległości od rur ciepłowniczych przez podmiot (...) spółkę akcyjną w upadłości układowej z siedzibą w B., która na podstawie umowy numer (...) z dnia 23 czerwca 2008 roku z Przedsiębiorstwem (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. prowadziła prace związane z ułożeniem wodociągu przy ulicy (...).

Powód jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. wypłacił na rzecz poszkodowanego w dniu 26 maja 2014 roku odszkodowanie w kwocie 7 633,79 złotych. Powód wskazał również, że bezskutecznie wzywał pozwanego jako ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej (...) spółki akcyjnej w upadłości układowej z siedzibą w R. do pokrycia kosztów wypłaconego odszkodowania.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 30 marca 2016 roku w sprawie o sygn. akt VI GNC 803/16 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego orzeczenia pozwany (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. domagał się oddalenia powództwa w całości przyznając, że ubezpieczał poprzednika prawnego (...) spółki akcyjnej w upadłości układowej z siedzibą w R. od odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresie od dnia 22 czerwca 2008 roku do dnia 21 czerwca 2009 roku.

Pozwany zakwestionował jednak co do zasady odpowiedzialność ubezpieczonego za zdarzenie i zarzucił, że zebrana dokumentacja nie potwierdza, iż do uszkodzenia instalacji doszło w wyniku prac prowadzonych przez podmiot przez niego ubezpieczony. Pozwany podał, że zgodnie z protokołem końcowym odbioru prac z dnia 29 września 2008 roku prace zostały odebrane bez uwag, a więc należy rozumieć, iż podmiot odbierający zaakceptował jakość wykonanych prac przez ubezpieczonego. W związku z powyższym niezrozumiałym w ocenie pozwanego jest fakt opierania przez powoda roszczenia na twierdzeniu, iż wodociąg wykonany przez ubezpieczonego został umiejscowiony bez zachowania bezpiecznej odległości od rur ciepłowniczych. Nadto pozwany zarzucił, że do umowy ubezpieczenia zawartej z poprzednikiem prawnym (...) spółki akcyjnej w upadłości układowej z siedzibą w R. wprowadzona została franszyza redukcyjna w wysokości 500 złotych, która pomniejsza wartość należnego odszkodowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka akcyjna z siedzibą w S. w okresie od dnia 22 czerwca 2008 roku do dnia 21 czerwca 2009 roku obejmował ochroną ubezpieczeniową od odpowiedzialności cywilnej Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C..

niesporne

W dniu 23 czerwca 2008 roku Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. zawarł z Przedsiębiorstwem (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. umowę numer (...), której przedmiotem była przebudowa sieci wodociągowej, w tym wykonanie wodociągu w ulicy (...) w R..

Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. powyższe prace prowadził w okresie od dnia 07 lipca 2008 roku do dnia 08 września 2008 roku.

Prace wykonane przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. w dniu 29 września 2008 roku zostały odebrane przez Przedsiębiorstwo (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. bez usterek.

przedmiot zamówienia – w aktach szkody ora k. 18 akt, umowa – w aktach szkody oraz k. 19-20 akt, protokół przekazania placu budowy – w aktach szkody oraz k. 21 akt, protokół odbioru końcowego – w aktach szkody oraz k. 21v-22 akt

(...) spółka Akcyjna z siedzibą w W. w okresie od dnia 01 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku obejmował ochroną ubezpieczeniową od odpowiedzialności cywilnej Przedsiębiorstwo (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R..

niesporne, a nadto: polisa – k. 8-16 akt

W dniu 16 stycznia 2014 roku służby techniczne Przedsiębiorstwo (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. w trakcie lokalizacji ubytków nośnika ciepła na sieciach zasilanych z elektrociepłowni (...) stwierdziły nieszczelność na sieci ciepłowniczej posadowionej pod ulicą (...) w R..

Wyciek ciepła zlokalizowano pod chodnikiem przebiegającym wzdłuż ulicy (...) na wysokości budynku przy ulicy (...) w R.. Po odkopaniu uszkodzonego fragmentu odcinka wykonanego z rur preizolowanych stwierdzono uszkodzenie płaszcza osłonowego na przewodach zasilającym i powrotnym oraz perforację rury Dn 80 na przewodzie zasilającym oraz zawilgocenie pianki izolacyjnej na nieznaną długość.

Pracownicy Przedsiębiorstwo (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. usunęli awarię początkowo poprzez założenie łąty, a następnie – poprzez wymianę rurociągu i naprawę płaszcza izolacyjnego. Dokonano także przesunięcia położenia sieci wodociągowej. Kosztami naprawy obciążono Przedsiębiorstwo (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R..

zeznania świadka J. G. – protokół rozprawy przed Sądem Rejonowym w Rudzie Śląskiej z dnia 21 marca 2017 roku – k. 199-202 akt, zeznania świadka J. K. – protokół rozprawy przed Sądem Rejonowym w Rudzie Śląskiej z dnia 21 marca 2017 roku – k. 199-202 akt, zeznania świadka G. W. – protokół rozprawy przed Sądem Rejonowym w Rudzie Śląskiej z dnia 21 marca 2017 roku – k. 199-202 akt, zeznania świadka J. K. – protokół rozprawy przed Sądem Rejonowym w Rudzie Śląskiej z dnia 21 września 2017 roku – k. 269-271 akt, zeznania świadka J. G. – protokół rozprawy przed Sądem Rejonowym w Rudzie Śląskiej z dnia 21 marca 2017 roku – k. 199-202 akt, zeznania świadka J. K. – protokół rozprawy przed Sądem Rejonowym w Chorzowie z dnia 15 grudnia 2017 roku – k. 299-300 akt, notatka służbowa – k. 17 akt

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. z tytułu uszkodzenia sieci ciepłowniczej przyznał i wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 7 633,79 złotych tytułem pokrycia kosztów usunięcia awarii w rurociągu ciepłowniczym.

niesporne, a nadto: decyzja – k. 23 akt, polecenie wypłaty – k. 24 akt, kosztorys powykonawczy – k. 39 akt, przedmiar robot – k. 40-41 akt, zestawienie robocizny – k. 43 akt

(...) spółka Akcyjna z siedzibą w W. wzywał (...) spółkę akcyjną z siedzibą w S. jako ubezpieczyciela wykonawcy remontu wodociągu Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe(...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. do zwrotu odszkodowania wypłaconego poszkodowanemu.

wezwanie do zapłaty – k. 25 akt, wezwanie do zapłaty – k. 26-27 akt

Przy ułożeniu równoległym rur wodociągowych i ciepłowniczych bezpieczna odległości wynosi od 0,5 metra do 1 metra. W przypadku krzyżowania się tych rur odległość może być mniejsza i wynosić od 0,3 metra do 0,5 metra.

Z proporcji widocznych na zdjęciu obrazującym układ rur można stwierdzić, że nie zachowano bezpiecznej odległości rury wodociągowej od rury ciepłowniczej.

Niezachowanie bezpiecznej odległości w czasie przewiertu trasy rury wodociągowej mogło być przyczyną uszkodzeń rur ciepłowniczych tzw. płaszcza osłonowego, termoizolacji oraz rury stalowej. Rury ciepłownicze były bowiem narażone na agresywną penetrację kanału wodociągowego w wyniku mechanicznej pracy wiertła.

Widoczny na zdjęciu ubytek rury ciepłowniczej można zakwalifikować jako uszkodzenie mechaniczne rurociągu ciepłowniczego. W normalnie pracującym ciepłociągu w ciągu 6 lat nie jest możliwe samoistne uszkodzenie rury ciepłowniczej z zewnętrzną osłoną z polietylenu i znajdującej się wewnątrz niej pianki izolacyjnej.

Awaria z 2014 roku pozostaje w związku przyczynowo – skutkowym z wykonywaniem remontu sieci wodociągowej w 2008 roku i była ona spowodowana uszkodzeniem rury ciepłowniczej w czasie przeprowadzanego remontu sieci wodociągowej oraz korozji rury, jakiej ulegała ona przez okres kolejnych sześciu lat.

opinia biegłego sądowego S. H. (1) – k. 309-314 akt, uzupełniająca opinia biegłego sądowego S. H. (1) – k. 330 akt

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których prawdziwość nie była przez nie kwestionowana i które nie budziły wątpliwości Sądu co do swej wiarygodności, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary.

Pozostałe dokumenty zgromadzone w aktach sprawy nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnosiły do sprawy żadnych nowych i istotnych dla jej rozstrzygnięcia okoliczności.

Sąd ustalając stan faktyczny oparł się także na zeznaniach świadków: J. G., J. K., G. W. i A. L. w zakresie, w jakim świadkowie potwierdzili okoliczności, w jakich doszło do ujawnienia uszkodzenia przedmiotowej rury ciepłowniczej oraz okoliczności związanych z jej naprawą. Odnośnie wskazywanej przez świadków okoliczności, że przyczyną szkody było uszkodzenie płaszcza ochronnego rury ciepłowniczej, do czego doszło przy układaniu rur wodociągowych w technologii przewiertu sterowanego kilka lat wcześniej, to jakkolwiek Sąd uznał to jedynie za prywatne zdanie świadków, to wskazywana przez nich przyczyna znalazła potwierdzenie w opinii biegłego sądowego.

Istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia kwestii spornych w sprawie, tj. przyczyn awarii rury ciepłowniczej, do której doszło w styczniu 2014 roku oraz związku przyczynowo – skutkowego pomiędzy pracami wykonywanymi w 2008 roku przy budowie wodociągu przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. a przedmiotową awarią, miał dowód z opinii biegłego sądowego w zakresie ciepłownictwa S. H. (2).

Biegły sądowy w zakresie określonym tezą dowodową rzeczowo i wyczerpująco wyjaśnił okoliczności mające istotne znaczenie dla ustalenia stanu faktycznego w niniejszej sprawie z uwagi na charakter okoliczności spornych. Sąd w całości uwzględnił opinię biegłego sądowego, albowiem została ona sporządzona przez osobę posiadającą wiadomości specjalne w zakresie ciepłownictwa, a zatem uprawnioną do przeprowadzania badań i sporządzania opinii danego rodzaju. Nadto opinia ta została wykonana w sposób rzetelny i obiektywny, zgodnie z zasadami wiedzy fachowej i wymogami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, na podstawie wnikliwej analizy akt sprawy oraz dokumentacji zebranej w aktach szkody. Sąd podzielił słuszość zarówno założeń, jak i wniosków biegłego sądowego, mimo zarzutów pozwanego zgłoszonych w piśmie z datą w nagłówku „dnia 26 kwietnia 2018 roku”. Pozwany podnosił bowiem, że rurociąg był wyposażony w urządzenia alarmowe, a zatem wnosić można, że informacja o ubytkach wody była dostępna już dużo wcześniej, a nadto, że inwestor – Przedsiębiorstwo (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. zaniechał dokonania kontrolnego odkopu w miejscu krzyżowania się sieci ciepłowniczej i wodociągowej.

W opinii uzupełniającej biegły sądowy podtrzymał dotychczasowe wnioski wskazując, że kwestie związane z monitoringiem sieci ciepłowniczej są poza zasięgiem biegłego sądowego, gdyż wymagają dostępu do stosownych

danych, przy czym pozwany nie wnosił o zwrócenie się o te dane, a Sąd nie znalazł żadnych podstaw do podjęcia w tym zakresie działań z urzędu.

Postanowieniem z dnia 26 października 2018 roku Sąd oddalił wniosek powoda o zobowiązanie pozwanego do przedłożenia polisy potwierdzającej objęcie przez pozwanego w okresie od dnia 22 czerwca 2008 roku do dnia 21 czerwca 2009 roku ochroną ubezpieczeniową od odpowiedzialności cywilnej Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C., albowiem okoliczność ta nie była sporna.

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W niniejszej sprawie powód (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. kwoty 7 633,79 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia 08 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu swoje roszczenie wywodząc z treści art. 828 § 1 k.c. kształtującego odpowiedzialność regresową osoby odpowiedzialnej za szkodę w stosunku do ubezpieczyciela, który naprawił szkodę wypłacając należne odszkodowanie. Jak podkreśla się w literaturze przedmiotu z chwilą wypłaty odszkodowania zakład ubezpieczeń nabywa w stosunku do osoby trzeciej dokładnie takie samo roszczenie, które przysługiwało ubezpieczającemu. Wskutek bowiem wstąpienia zakładu ubezpieczeń w prawa ubezpieczającego nie może ulec zmianie sytuacja prawna sprawcy szkody, przy czym – jeżeli sprawca szkody był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej, to na zakład ubezpieczeń przechodzi roszczenie ubezpieczającego w stosunku do zakładu ubezpieczeń sprawcy szkody.

W przedmiotowej sprawie powód wskazywał, że w czasie wykonywania w 2008 roku przez ubezpieczonego u pozwanego Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. prac związanych z remontem sieci wodociągowej, podmiot ten wiertłem uszkodził należący do Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. płaszcz rur ciepłowniczych preizolowanych wykonany z polietylenu, w wyniku czego doszło także do uszkodzenia izolacji z pianki poliuretanowej. To zaś spowodowało, że z upływem czasu w rurę wdała się korozja, która doprowadziła do perforacji rury i wycieku na zewnątrz gorącej wody. Powód podniósł również, że okazało się, iż wodociąg został umiejscowiony bez zachowania bezpiecznej odległości od rur ciepłowniczych.

Pozwany kierując zarzuty przeciwko żądaniu pozwu wskazywał, że zebrana dokumentacja nie potwierdza, iż do uszkodzenia instalacji doszło w wyniku prac prowadzonych przez podmiot przez niego ubezpieczony. Pozwany podał, że zgodnie z protokołem końcowym odbioru prac z dnia 29 września 2008 roku prace zostały odebrane bez uwag, a więc należy rozumieć, iż podmiot odbierający zaakceptował jakość wykonanych prac przez ubezpieczonego. W związku z powyższym niezrozumiałym w ocenie pozwanego jest fakt opierania przez powoda roszczenia na twierdzeniu, iż wodociąg wykonany przez ubezpieczonego został umiejscowiony bez zachowania bezpiecznej odległości od rur ciepłowniczych.

Odpowiedzialność pozwanego wynika z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody, zaś jego odpowiedzialność z kolei może być oparta na treści art. 415 k.c. (zasada winy) lub art. 435 k.c. (zasada ryzyka). Ocena, czy zdarzenie objęte jest odpowiedzialnością zaostrożną ryzykiem, a nie winą, powinna być dokonywana z uwzględnieniem faktycznego znaczenia określonych technologii w działalności przedsiębiorstwa oraz na podstawie ustalenia, czy możliwe byłoby osiągnięcie zakładanych celów produkcyjnych bez użycia sił przyrody. W tym kontekście uzewnętrznia się przyczyna zaostżenia odpowiedzialności w przedsiębiorstwach wprowadzanych w ruch za pomocą sił przyrody, która wynika z niemożliwości zapewnienia pełnej kontroli ich eksploatacji. Siły te bowiem mogą dochodzić do wielkich napięć i dlatego kontrola nad nimi nie stwarza pełnej gwarancji bezpieczeństwa. Dlatego ze względu na zwiększone ryzyko wyrządzenia szkody ustanowiona została powinność naprawienia szkody przez tego, kto prowadzi przedsiębiorstwo wprowadzane w ruch za pomocą sił przyrody. Odpowiedzialność ta powstaje bez względu na winę prowadzącego przedsiębiorstwo i nie wyklucza jej to, że działalność przedsiębiorstwa była w pełni zgodna z prawnie określonymi wymaganiami. Odpowiedzialność taka powstanie zatem nawet jeżeli nie naruszono

żadnych ogólnie obowiązujących norm ani zasad postępowania, jak również gdy prowadzący przedsiębiorstwo działał z najwyższą starannością i ostrożnością (tak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 07 kwietnia 1970 roku, sygn. akt III CZP 17/70)

Zgodnie z treścią art. 435 § 1 k.c. prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Podnieść w tym miejscu należy, iż podstawę odpowiedzialności w ramach art. 435 § 1 k.c. stanowi ryzyko wyrządzenia szkody związane z działalnością gospodarczą. Przesłaniem tego unormowania jest więc powinność naprawienia szkody przez tego, kto prowadzi przedsiębiorstwo wprawiane w ruch, między innymi za pomocą energii, nastawione na zysk. Pojęcie ruchu przedsiębiorstwa odnosi się przy tym do jego funkcjonowania jako całości, a nie do poszczególnych elementów. Związek przyczynowy pomiędzy ruchem a szkodą występuje na gruncie tego unormowania już wtedy, gdy uszczerbek nastąpił w wyniku zdarzenia funkcjonalnie powiązanego z działalnością przedsiębiorstwa (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 grudnia 1963 roku, sygn. akt II CR 116/63). Ruch przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisu art. 435 § 1 k.c. oznacza zatem każdy przejaw działalności takiego przedsiębiorstwa, wynikający z określonej struktury organizacyjnej i jego funkcji usługowo – produkcyjnej (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 grudnia 2001 roku, sygn. akt IV CKN 1563/00).

Przenosząc powyższe rozważania natury ogólnej na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. (obecnie (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w B.) niewątpliwie stanowiło przedsiębiorstwo wprawiane w ruch za pomocą sił przyrody w rozumieniu art. 435 k.c. skoro – jak wynika bowiem z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego – zajmowało się ono m. in. robotami związanymi z budową rurociągów, robotami związanymi z budową obiektów inżynierii wodnej, robotami związanymi z budową linii telekomunikacyjnych, obiektów budowlanych czy wykopów i wierceń geologicznych i inżynierskich, a więc – co oczywiste – korzystało z urządzeń wprawianych w ruch za pomocą sił przyrody, chociażby z wiertła przy układaniu rur wodociągowych w technologii przewiertu sterowanego. Ponosi zatem ono odpowiedzialność za ewentualne szkody wyrządzone w związku z ruchem prowadzonego przez siebie przedsiębiorstwa na zasadzie ryzyka, a przesłankami tej odpowiedzialności są: wyrządzenie szkody przez ruch przedsiębiorstwa, szkoda oraz związek przyczynowy pomiędzy ruchem przedsiębiorstwa a szkodą.

Zgodnie z powołanym wyżej przepisem art. 435 k.c. wyrządzenie szkody musi nastąpić przez ruch przedsiębiorstwa, przy czym powyższe ma miejsce zarówno wtedy, gdy szkoda jest bezpośrednim skutkiem użycia sił przyrody i pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z niebezpieczeństwem wynikającym z zastosowania tych sił, jak i wtedy, gdy pozostaje w związku z samym tylko ruchem przedsiębiorstwa lub zakładu – jako całości. Ruch taki w rozumieniu art. 435 k.c. to bowiem każda działalność przedsiębiorstwa, a nie tylko taka, która jest bezpośrednio związana z działaniem sił przyrody i która stanowi następstwo ich działania.

Jak wynikało z opinii biegłego sądowego widoczny na zdjęciu ubytek rury ciepłowniczej można zakwalifikować jako uszkodzenie mechaniczne. Mając zaś na uwadze, że powód podnosił, iż od czasu przeprowadzenia remontu wodociągów pod ulicą (...) w R. w 2008 roku przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. (obecnie (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w B.) do 2014 roku nie były w tym rejonie prowadzone żadne inne prace (a okoliczności przeciwnej pozwany nie wykazał) zasadna jest konstatacja, że przedmiotowa awaria pozostaje w związku przyczynowo – skutkowym z wykonywaniem remontu sieci wodociągowej w 2008 roku i była ona spowodowana uszkodzeniem rury ciepłowniczej w czasie przeprowadzanego remontu tej sieci, przy czym bezpośrednią przyczyną awarii było to, że wskutek uszkodzenia również izolacji z pianki poliuretanowej z upływem czasu w rurę wdała się korozja, która doprowadziła wycieku na zewnątrz gorącej wody. Sąd miał przy tym na uwadze, że biegły sądowy wskazał wyraźnie, że w normalnie pracującym

ciepłociągu w ciągu 6 lat nie jest możliwe samoistne uszkodzenie rury ciepłowniczej z zewnętrzną osłoną z polietylenu i znajdującej się wewnątrz niej pianki izolacyjnej.

Podkreślić raz jeszcze należy, że zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem sądów powszechnych odpowiedzialność odszkodowawcza z art. 435 § 1 k.c. powstaje bez względu na winę (w ujęciu subiektywnym) prowadzącego przedsiębiorstwo wprawiane w ruch siłami przyrody, jak również bez względu na to, czy szkoda nastąpiła w warunkach zachowania bezprawnego, jak również gdy prowadzący przedsiębiorstwo działał z najwyższą starannością i ostrożnością (tak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 07 kwietnia 1970 roku, sygn. akt III CZP 17/70).

Mając na uwadze powyższe należało uznać, iż przesłanka wyrządzenia szkody przez ruch przedsiębiorstwa prowadzonego przez ubezpieczonego u pozwanego została w rozpatrywanej sprawie spełniona, a sama szkoda w ocenie Sądu pozostawała w normalnym związku przyczynowym z ruchem tego przedsiębiorstwa.

Odpowiedzialność na podstawie art. 435 k.c. nie ma jednak charakteru absolutnego. Z pewnych powodów (okoliczności egzoneracyjne) może być bowiem wyłączona. Powody te wyczerpująco wymienia przedmiotowy przepis, dowód zaś ich istnienia obciąża osobę, która dąży do wyłączenia swej odpowiedzialności, a zatem w niniejszej sprawie pozwanego.

Zgodnie z treścią art. 435 k.c. pozwany mógłby zwolnić się od odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. (obecnie (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w B.) jeśli wykazałby, że szkoda powstała na skutek siły wyższej albo z wyłącznej winy poszkodowanego lub też z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą ubezpieczony nie ponosi odpowiedzialności.

Pozwany ubezpieczyciel tymczasem wskazywał, że Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. (obecnie (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w B.) prawidłowo wykonał swoje prace, co potwierdza protokół końcowy odbioru prac bez usterek z dnia 29 września 2008 roku. W piśmie procesowym z datą w nagłówku „dnia 26 kwietnia 2018 roku” pozwany zarzucił ponadto, że sporny ciepłociąg był wyposażony w system alarmowy, który winien był umożliwić lokalizację awarii już na etapie pojawiającej się wilgoci w strefie termoizolacyjnej rury.

Powyższe w ocenie Sądu nie mogło prowadzić do wyłączenia odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela, albowiem nie wypełniało dyspozycji żadnej z przesłanek egzoneracyjnych.

Jak wynikało z treści protokołu z dnia 29 września 2008 roku, w istocie prace wykonane przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. zostały odebrane bez jakichkolwiek zastrzeżeń. Jednakże dokument ten jako dokument prywatny nie korzysta z domniemania zgodności jego treści z rzeczywistym stanem rzeczy, a tym bardziej nie wynika z niego jakiegokolwiek domniemanie, którego nie można by wzruszyć. Przeprowadzone zaś w sprawie postępowanie dowodowe, w tym dowód z opinii biegłego sądowego, jednoznacznie wykazało, że z proporcji widocznych na zdjęciu obrazującym układ rur można stwierdzić, że nie zachowano bezpiecznej odległości rury wodociągowej od rury ciepłowniczej, a niezachowanie bezpiecznej odległości w czasie przewiertu trasy rury wodociągowej mogło być przyczyną uszkodzeń rur ciepłowniczych tzw. płaszcz osłonowego, termoizolacji oraz rury stalowej. Rury ciepłownicze były bowiem narażone na agresywną penetrację kanału wodociągowego w wyniku mechanicznej pracy wiertła. Powyższe w ocenie Sądu w żadnej mierze nie świadczy o powstaniu szkody z winy poszkodowanego przedsiębiorstwa wodociągowego, a wręcz przeciwnie – to pozwany ów wodociąg budował i to jego obciąża nieprawidłowe jego ułożenie, a więc ułożenie niezgodnie z obowiązującymi przepisami, co uzasadniałoby również jego odpowiedzialność na gruncie art. 415 k.c. Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności pozwanego za zaistniałe zdarzenie pozostawało wreszcie, że uszkodzony ciepłociąg był wyposażony w system alarmowy, który winien był umożliwić lokalizację awarii już na etapie pojawiającej się wilgoci w strefie termoizolacyjnej rury. Nawet bowiem przy przyjęciu, że system ten nie spełniał swojego zadania lub generowane przez niego informacje zostały pominięte, brak było podstaw do uznania, że miało to znaczenie dla samego faktu powstania szkody – przyczyną szkody było bowiem mechaniczne uszkodzenie

wiertłem płaszcz osłonowego rur ciepłowniczych, a podnoszone okoliczności mogłyby mieć jedynie znaczenia na gruncie badania przyczynienia się do powstania szkody, przy czym pozwany nie kwestionował samego rozmiaru i wysokości szkody. Zważyć przy tym należy, że pozwany nie wykazał się żadną inicjatywą w wykazaniu ewentualnych zaniedbań poszkodowanego odnośnie pominięcia generowanych przez system alarmowy informacji.

Podkreślić raz jeszcze należy, że zgodnie z powołanym wyżej art. 435 k.c. skutecznie sprawcę szkody ekskulpować mogło jedynie takie zawinione zachowanie poszkodowanego, które stanowiłoby wyłączną przyczynę szkody, a taka sytuacja w niniejszej sprawie nie zaistniała.

Mając na względzie powyższe rozważania Sąd uznał, że na zasadzie ryzyka określonej w art. 435 k.c. ubezpieczony Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. (obecnie (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w B.) ponosi co do zasady odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną w majątku Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R., która została naprawiona przez powoda jako ubezpieczyciela Przedsiębiorstwo (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. ponoszącego odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez swojego wykonawcę.

Zważyć przy tym należy, że pozwany nie kwestionował wysokości dochodzonej pozwem kwoty. Wskazał jedynie, że w umowie ubezpieczenia zawartej z Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. (obecnie (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w B.) wprowadzona została franszyza redukcyjna w wysokości 500 złotych, która pomniejsza wartość należnego odszkodowania. Sąd zważył jednakże, że pozwany nie przedłożył stosownej umowy, z której powyższy zapis miałby wynikać. Nadto, w ocenie Sądu brak byłoby podstaw do zastosowania takiej franszyzy wobec strony poszkodowanej, jak i podmiotu, który wszedł w miejsce poszkodowanego na podstawie art. 828 § 1 k.c.. Sąd zważył bowiem, że franszyza redukcyjna to kwota, którą ubezpieczyciel potrąca z każdego odszkodowania, przy czym potrącenie to dokonywane jest jedynie między stronami umowy ubezpieczenia, czyli na gruncie niniejszej sprawy jedynie między pozwanym a ubezpieczonym. Wobec poszkodowanego (i dalej powoda, który wszedł w miejsce poszkodowanego na mocy art. 828 § 1 k.c.) nie ma ona zaś zastosowania (tak np. Sąd Okręgowy w Szczecinie w wyroku z dnia 15 stycznia 2016 roku, sygn. akt XXIII Ga 993/15).

Mając powyższe na uwadze Sąd uwzględnił powództwo w całości, o czym orzekł w punkcie I wyroku przyjmując za podstawę prawną treść art. 435 k.c. w zw. z art. 828 § 1 k.c. i art. 481 k.c. i zasądając od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powoda (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 7 633,79 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia 08 sierpnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 01 stycznia do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd w punkcie II wyroku orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w dyspozycji art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. zasądając od pozwanego jako strony przegrywającej niniejszą sprawę na rzecz powoda – jako strony wygrywającej, zwrot poniesionych przez niego kosztów procesu w łącznej kwocie 5 810,96 złotych, na którą składa się: kwota 382 złotych tytułem zwrotu opłaty sądowej od pozwu, kwota 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, kwota 2 400 złotych tytułem wynagrodzenia pełnomocnika będącego radcą prawnym ustalonego w oparciu o § 2 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu oraz kwota 3 011,96 złotych tytułem kosztów sporządzenia opinii biegłego sądowego.

Zarządzeniem z dnia 26 października 2018 roku Sąd nakazał zwrócić powodowi niewykorzystaną część zaliczki uiszczonej na poczet kosztów wynagrodzenia biegłego sądowego (w kwocie 988,04 złotych).

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 02 listopada 2018 roku